



Nr

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

BETREFT

2329/I/P
11/

Mijnheer de Minister,

Bij brief van 17 november 1969 heeft U de Vaste Commissie voor Taaltoezicht om advies verzocht betreffende de vraag of de circulaire van 27 april 1967 van de Ministers van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt niet strijdig is met de bepalingen van artikel 3 van het koninklijk besluit III van 30 november 1966 wat de graad betreft die in niet volledig gehiërarchiseerde diensten aan de taaladjunct van een directeur-generaal moet worden verleend.

Op grond van de artikelen 60, § 1, en 61, §§ 2 en 5, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 (S.W.T.), heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht deze aangelegenheid onderzocht in zittingen van 8 en 22 januari 1970.

Aangezien in de verenigde vergadering van de afdelingen der Commissie geen meerderheid werd bereikt, heb ik de eer U, krachtens artikel 9, 1ste lid, van het koninklijk besluit van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van dezer werking, deze beknopte nota te zenden die de uitgebrachte meningen weergeeft.

./.

De leden stellen vast dat uw verzoek er in concreto op neer komt te weten of een directeur (statutaire graad) die tweetalig adjunct wordt van zijn directeur-generaal, tot bestuursdirecteur (inspecteur-generaal) moet worden benoemd, ook wanneer die graad in de hiërarchie van de betrokken dienst niet bestaat, den wal of hij tot directeur-generaal moet worden benoemd omwille van het feit dat hij in de hiërarchie van de betrokken dienst, reeds statutair met de onmiddellijk lagere graad (directeur) bekleed is.

De vijf leden van de Franse afdeling van de Commissie, overwegende :

- 1.- dat, op grond van het koninklijk besluit van 6 april 1954 tot uitvoering van artikel 4 van de wet van 28 juni 1932 (zie o.m. verslag aan de Koning) het algemeen principe werd gehuldigd volgens hetwelk de algemeen gebruikte hiërarchie in aanmerking dient te worden genomen voor het bepalen van de rang waarmee de taaladjunct moet worden bekleed ;
- 2.- dat Minister Gilson o.m. verklaarde dat een directeur, tweetalig adjunct van een directeur-generaal, met de graad van inspecteur moest worden bekleed (zie verslag de Stexhe -- Senaat -- Zitting 1962-63 -- nr. 304 -- pag. 25), en dat de Minister bij die verklaring geen onderscheid heeft gemaakt tussen volledig en niet volledig gehiërarchiseerde diensten ;
- 3.- dat artikel 3, 1ste lid, van het K.B. III van 30 november 1966, de procedure bepaalt die moet worden toegepast wanneer een ambtenaar niet titularis is van de graad die in de betrokken administratie onmiddellijk lager ligt dan die van de chef; dat deze bepalingen niet toepasselijk zijn op een ambtenaar die statutair directeur is in een administratie waar in het organieke kader van die administratie geen betrekking bestaat die tussen directeur en directeur-generaal ligt ;
- 4.- dat artikel 3, 2de lid, van het K.B. III van 30 november 1966 evenmin van toepassing is aangezien het hier gaat om de procedure die dient te worden gevolgd wanneer de kandidaat tweetalig adjunct reeds statutair titularis is van een graad die overeenkomt met de graad die onmiddellijk lager ligt dan die van de chef ; dat in artikel 3, 2de lid, het element "in de afdeling" niet meer voorkomt, zodat hier klaar-

blijkelijk de algemene hiërarchie van de graden en niet meer die van de betrokken administratie wordt bedoeld ; dat artikel 3, 2de lid, dan ook niet kan worden toegepast op een directeur die tweetalig adjunct wordt van zijn directeur-generaal ;

- 5.- dat de circulaire van 27 april 1967 van de Ministers van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt geen afbreuk doet aan de bepalingen van artikel 3 van het K.B. III aangezien litt. a) van Hoofdstuk IV, nr. 6, van de circulaire ongeveer de tekst van het 1ste lid van voornoemd artikel 3 overneemt en litt. b) met het oog op een eenvormige toepassing, de bepalingen van het 2de lid preciseert door de procedure die in volledig en niet volledig gehiërarchiseerde diensten moet worden toegepast vermits de tekst zelf van art. 3, 2de lid, die precisering niet geeft ;
- 6.- dat, zowel voor de toepassing van de wet van 28 juni 1932 als voor die van de S.W.T., de wetgever uitdrukkelijk heeft gewild dat de tweetalige adjunct met de onmiddellijk lagere graad dan die van de chef zou bekleed worden om hem aldus het nodige prestige te geven en tevens als compensatie voor de nieuwe activiteiten die hij samen met zijn normale ambtsbezigheden zal moeten uitoefenen ; dat, op grond van dezelfde overwegingen, voor de toepassing van de S.W.T., dezelfde graad als die van de chef wordt toegekend wanneer de tweetalige adjunct reeds statutair met de onmiddellijk lagere graad is bekleed, zoals dit werd bepaald in art. 3, 2de lid van het K.B. III ;
- 7.- dat, om redenen van billijkheid, de reglementering en de interpretatie die thans wordt toegepast, moet behouden blijven ; dat in het tegenovergestelde geval de tweetalig adjunct in niet volledig gehiërarchiseerde diensten een groter voordeel zou krijgen dan een collega in volledig gehiërarchiseerde diensten, dan wanneer normaliter mag worden verondersteld dat volledig gehiërarchiseerde diensten functioneel belangrijker zijn dan niet volledig gehiërarchiseerde, en dat volledig gehiërarchiseerde diensten onbetwistbaar de grote meerderheid van de centrale diensten uitmaken ;

besluiten het verzoek negatief te adviseren. Zij zijn inderdaad van oordeel dat de circulaire van 27 april 1967 van de Ministers van

Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt niet afwijkt van en niet strijdig is met de geest en de letter van de S.W.T. en artikel 3 van het koninklijk besluit III van 30 november 1966 ; dat dienvolgens een directeur die tweetalig adjunct wordt van een directeur-generaal in een afdeling waar de graad van inspecteur-generaal of bestuursdirecteur niet bestaat, niet met de graad van directeur-generaal, maar wel met die van inspecteur-generaal of bestuursdirecteur moet worden bekleed.

De vijf leden van de Nederlandse afdeling van de Commissie echter, overwegende :

- 1.- dat artikel 43, § 6 van de S.W.T. als eerste vereiste stelt voor het toevoegen van een tweetalig adjunct dat de chef van een afdeling een-talig is ; dat - tweede voorwaarde - zo zulks het geval is, de adjunct niet mag behoren tot dezelfde rol als zijn chef ; dat - derde voorwaarde - de adjunct vooraf met dezelfde rol of onmiddellijk lagere rang wordt bekleed ; dat in casu in de betrokken afdeling van het Ministerie van Landbouw blijkens het organiek kader geen rang bestaat tussen deze van directeur-generaal (rang 16) en die van directeur (rang 13) ; dat de verzoeker reeds met de graad van directeur bekleed was, alvorens hij tot tweetalig adjunct werd aangewezen ; dat derhalve, in de kwestieuze afdeling, verzoeker vooraf moest bekleed worden met de graad van directeur-generaal, enige hogere graad in de afdeling ;
- 2.- dat een koninklijk besluit en noch minder een ministerieel rondschrĳven afbreuk mogen of kunnen doen aan een regel ingeschreven in de wet en deze evenmin direct of indirect kunnen ongedaan maken, schorsen of onmogelijk maken, zonder in strijd te komen met artikel 67 van de Grondwet (cfr. Raad van State, VIIe Kamer, arrest COLSON nr. 13.834 van 10 december 1969, Rechtskundig Weekblad, 1969-1970, kol. 1091) ; dat, waar de wetsbepaling geen onderscheid maakt, dit evenmin kan gebeuren in een koninklijk besluit ter uitvoering ervan genomen ; dat het koninklijk besluit van 30 november 1966 (III) dit ten andere niet doet ; dat artikel 3 ervan, terzake toepasselijk, luidt als volgt : "Wanneer hij niet titularis is van de graad, die in de afdeling onmiddellijk lager ligt dan die van de chef, wordt hij met die graad bekleedt
"Wanneer hij titularis is van een graad die overeenkomt met de graad, die onmiddellijk lager ligt dan die van de chef, wordt de adjunct met dezelfde graad als die van de chef bekleedt" dat manifest het

koninklijk besluit heeft geregeld welke graad vooraf moet verkregen worden door de adjunct in de twee gevallen voorzien door de wet :

- 1° de adjunct heeft de onmiddellijk lagere graad niet ;(art. 3, eerste lid)
- 2° de adjunct heeft die onmiddellijk lagere graad wel ; (art. 3, tweede lid) ; dat dit ten andere strookt met de wet, zoals deze tot uiting komt in artikel 43, § 6 van de S.W.T.

- 3.- dat een andere verklaring van artikel 3, 1ste en 2de lid van meerbedoeld koninklijk besluit (III) lijnrecht in strijd is met de bedoeling van de wet, van het koninklijk besluit en met de voorbereiding ervan ; dat uit het dossier, dat aanleiding gaf tot het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht over het ontwerp van koninklijk besluit III (cfr. advies nr. 600/7 van 25 november 1965) klaar blijkt dat, van meet af en steeds, men de toestand van de adjunct bekeek "in het kader van de dienst", dit wil zeggen "in de afdeling", zoals de wetgever het uitdrukte in artikel 43, § 6 van de S.W.T.
- 4.- dat men ten onrechte steun wil vinden in de wet van 28 juni 1932 en in het koninklijk besluit van 6 april 1954, vermits de wet van 2 augustus 1963 een andere regeling voorstond, die uitliep op een anderewetsbepaling en op een nieuw koninklijk besluit ;
- 5.- dat de verklaringen van Minister GILSON (cfr. verslag de Stexhe, Senaat 1962-1963, Parl. Besch. nr. 304, p. 24-25) betrekking hadden op twee concrete vragen gesteld door een commissielid, die op het hier litigieuze punt weinig licht kunnen werpen ; dat men er echter wel kan uit opmaken dat een voorkeur gaat naar dezelfde graad als die van de chef, naar de mening van het commissielid, niet tegengesproken door de Minister van Binnenlandse Zaken in de commissievergadering, noch in de openbare zitting van de beide Kamers ;
- 6.- dat de tweetalige adjunct in het onderhavige geval het voordeel moet krijgen dat de wet hem toekent ; dat de verzoeker dit voordeel niet krijgt wegens het minder of meer grote belang van de dienst maar omdat de wetgever, met het oog o.a. op de eenheid in de rechtspraak, aan de eentalig chef van een afdeling een tweetalig adjunct heeft willen toe-

voegen, ongeacht het aantal beambten dat in de afdeling werkzaam is en ongeacht het volume van de af te handelen kwesties ; dat ten onrechte de billijkheid wordt ingeroepen wanneer de wet, zoals in dit geval, welbepaalde maatstaven heeft gegeven ter oplossing van bepaalde situaties ;

besluiten het verzoek positief te adviseren. Zij zijn inderdaad van oordeel dat de circulaire van 27 april 1967, afwijkt van en strijdig is met de letter en de geest van de S.W.T. en artikel 3 van het koninklijk besluit III van 30 november 1966 ; dat dienvolgens een directeur die tweetalig adjunct wordt van een directeur-generaal in een afdeling waar de graad van inspecteur-generaal of bestuursdirecteur niet bestaat, met de graad van directeur-generaal moet worden bekleed.

Overeenkomstig artikel 9, 2de lid, van het koninklijk besluit van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van dezer werking, wordt een afschrift van deze nota aan de Minister van Binnenlandse Zaken gezonden.

Met bijzondere hoogachting,

DE SECRETARISEEN

[Redacted signature block for the Secretaries]

DE VOORZITTER

[Redacted signature block for the Chairman]

